

تربیت دینی و مذهبی دانش آموزان

www.ketab.ir

مؤلفان:

اعظم مختار خان، اقدس مختار خان، منصوره مختار خان

سرشناسه	مختارخان، اعظم، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	تربیت دینی و مذهبی دانش‌آموزان / مولفان اعظم مختارخان، اقدس مختارخان، منصوره مختارخان.
مشخصات نشر	بجنورد: گسترش علوم نوین، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۵۶ ص.
شابک	978-600-8470-64-9: ۹۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۴۴ - ۱۴۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	تربیت اخلاقی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Moral education -- Religious aspects -- Islam
موضوع	شاگردان -- اخلاقی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Student ethics -- Religious aspects -- Islam
موضوع	تعلیمات دینی برای نوجوانان
موضوع	Religious education of teenagers
موضوع	نوجوانان -- روان‌شناسی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Adolescent psychology -- Religious aspects -- Islam
موضوع	کودکان -- روان‌شناسی
موضوع	Child psychology
موضوع	اسلام و آموزش و پرورش
موضوع	Islamic education
شناسه افزوده	مختارخان، اقدس، ۱۳۴۹ -
شناسه افزوده	مختارخان، منصوره، ۱۳۵۰
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ت ۴۳۰/۱۸/م ۳ BP۲۳۰
رده بندی دیویی	۲۹۷/۴۸۳۷
شماره کتابشناسی ملی	۵۰۵۰۴۰۸

انتشارات:	گسترش علوم نوین
عنوان کتاب:	تربیت دینی و مذهبی دانش‌آموزان
مؤلفان:	اعظم مختارخان، اقدس مختارخان، منصوره مختارخان
ویراستار:	افسانه قنبری
طراح جلد:	هادی شاهی
نوبت چاپ:	اول، زمستان ۱۳۹۶
شمارگان:	۱۰۰۰
شابک :	978-600-8470-64-9
تعداد صفحات:	۱۵۶ صفحه
قیمت:	۹۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

۱	پیشگفتار کتاب	۱
۳	مقدمه	۳
۴	اهمیت کتاب	۴
۵	تعلیم و تربیت اسلامی	۵
۷	۱- اصل ماهنگی با فطرت	۷
۸	۲- اصل اعتدال	۸
۹	۳- اصل جامعیت	۹
۹	۴- اصل تأمین نیازهای مادی	۹
۱۰	۵- اصل تأکید به تربیت ره‌کودکی	۱۰
۱۲	۶- اصل توازن امور ثابت و امور متغیر	۱۲
۱۳	۷- اصل هدایت‌خواهی	۱۳
۱۳	۸- اصل حکمت‌جویی	۱۳
۱۴	۹- اصل بهره‌گیری از اراده	۱۴
۱۵	۱۰- اصل تلازم و تناسب علم و عقل	۱۵
۱۷	۱۱- اصل انسانیت دوستی	۱۷
۲۰	جایگاه تربیت اسلامی	۲۰
۲۱	فرآیند تعلیم و تربیت اسلامی در ایران	۲۱
۲۳	ویژگی‌های دوران نوجوانی	۲۳
۲۵	تغییرات روانی	۲۵
۲۸	ایجاد باورپذیری دینی	۲۸
۲۸	موانع خانوادگی پرورش معنوی نوجوانان	۲۸
۳۰	ارائه راهکارهای عملی	۳۰
۳۳	نتیجه‌گیری از این بخش	۳۳
۳۴	تربیت در قرآن	۳۴

۳۵	دین از نظر قرآن
۳۷	روش الگویی در تربیت فرزندان
۳۹	تربیت به وسیله دوست
۴۲	قاطعیت در تربیت
۴۳	تربیت دینی نوجوان
۴۴	ضرورت درک نوجوان
۴۴	ملکیت پدران و مادران در تربیت دینی نوجوانان
۴۶	دستر چند نکته مهم
۴۷	ویژگی های تربیت دینی نوجوان
۴۸	راه های تقویت رفتار مدعی به شیوه نوجوانی
۵۰	تربیت عاطفی نوجوان
۵۲	راه های برخورد عاطفی با نوجوان
۵۳	مادر و پرورش عاطفی فرزندان
۵۴	رابطه بین عزت نفس و رشد اجتماعی در نوجوانان
۵۵	دوره ی نوجوانی و بلوغ
۵۶	آثار تغییرات بلوغ
۵۷	نیازها و علا یق نوجوانان
۵۸	نیازهای نوجوان
۵۹	مراقبت ها در نوجوانی
۶۴	آموزش ها
۶۴	ایجاد عادات مناسب
۶۴	مشکلات نوجوان
۶۵	۱- ترس ها و نگرانی ها
۶۵	۲- خشم و حسادت
۶۷	دروغگوئی
۶۸	کمرویی

۶۸	دزدی
۶۹	وظایف خانواده در مورد دزدی
۷۰	تربیت غریزه‌ی جنسی
۷۲	انحرافات جنسی
۷۲	اشکال مختلف انحرافات جنسی
۷۳	درمان
۷۵	نتایج بحث
۷۵	عشق و رری کودک و نوجوان از دریچه دین
۷۶	ارزش کودک از دیدگاه اسلام
۷۷	احیاء شخصیت کودک و نوجوان
۷۹	آشناسازی با اهل بیت (ع)
۸۰	آشنایی با تشویق
۸۱	آشناسازی با پرسش و پاسخ
۸۲	آشنایی با داستان‌های معصومان (ع)
۸۳	وظایف والدین در تربیت
۸۸	نوع تربیت دختر و پسر
۸۹	علت تفاوت تربیت
۹۱	بهترین نوع تربیت
۹۱	اسلام و دوگانگی تربیت
۹۲	زیان همانندی در تربیت
۹۲	تربیت جنسی کودک
۹۳	تأثیر سن در تربیت
۹۴	تربیت از دیدگاه امام راحل
۹۶	اهمیت امام به کودک و خانواده
۹۶	عواملان تربیت
۹۷	مسئولیت پدر و مادر

۹۹	تربیت با عمل
۱۰۰	پرهیز از اختلافات خانوادگی
۱۰۱	ناآگاهی خانواده و مربی از وظیفه فرزند پروری
۱۰۳	دامنه تربیت
۱۰۳	الف. پرورش دینی و اخلاقی
۱۰۶	ب. پرورش ایمان
۱۰۷	لزوم پرورش ایمان؛ زمینه تربیت و تعلیم نسل جدید
۱۰۸	اثر ایمان در کودک
۱۰۸	عبادات تعمیری
۱۰۹	پرورش عاطفی
۱۱۱	اعتدال در محبت
۱۱۳	زیاده‌روی و ایجاد وابستگی
۱۱۵	زمینه‌های پرورش مذهبی
۱۱۶	هدف‌های تربیتی اسلام
۱۱۶	الف- پرستش خدا هدف اساسی تربیت
۱۱۷	ب- تقوا
۱۱۸	پ- تعلیم حکمت
۱۱۸	ث- پرورش روح عدالت‌خواهی
۱۱۹	ج- تکامل انسان
۱۲۰	چ- استقلال فرد
۱۲۱	ح- پرورش شخصیت اخلاقی
۱۲۲	راهکارهای تربیتی
۱۲۲	۱- تلفیق علم و عمل (کردار معلم)
۱۲۳	۲- تربیت عملی
۱۲۴	۳- روش عقلانی در تربیت اسلامی
۱۲۵	۴- امر به معروف و نهی از منکر

۱۲۵	۵- جهاد، یک روش قاطع تربیتی
۱۲۶	۶- پند و اندرز
۱۲۷	۷- تربیت از طریق ذکر مثل
۱۲۸	۸- دعا و نیایش
۱۲۸	۹- پاداش و تنبیه
۱۲۹	شیوه‌های تربیت کودک از نظر پیامبر اسلام
۱۳۰	اصول و شیوه‌ای تربیت دینی کودک
۱۳۱	اصل اول: توجه به توان و ظرفیت افراد
۱۳۲	اصل دوم: مساجد، محافل
۱۳۲	اصل سوم: آماده‌سازی دینی کودک
۱۳۳	اصل چهارم: گفتار غیرمستقیم
۱۳۳	اصل پنجم: تصویربرداری و تجسم، حسی، معارف دینی
۱۳۴	اصل ششم: تنوع الگوها
۱۳۵	اصل هفتم: احترام و محبت
۱۳۶	جایگاه تنبیه در نظام تربیتی اسلام
۱۳۷	اصل هشتم: تشویق به جای تنبیه
۱۳۹	اصل نهم: تدریج و تمرین
۱۳۹	اصل دهم: تأثیرپذیری از والدین
۱۴۰	اصل یازدهم: مشاوره
۱۴۱	اصل دوازدهم: عشق به زیبایی و جمال
۱۴۱	یادداشت آخر
۱۴۴	منابع

پیشگفتار کتاب

انسان‌ها و رای نیازهای مادی به تقویت بنیه معنوی و روحی نیازمندند و این حق مسلم و خواست فطری و ذاتی آن‌هاست که دنیای جدید تلاش می‌کند این حق را از آن‌ها بگیرد. بشر با تکیه بر اندیشه و توانایی خود نتوانسته برای پرورش روح انسان‌ها اقدامی نماید، بلکه برای این امر نیازمند به نیروی غیبی است که بتوان به یاری بشر آمده و به شکوفا کردن استعداد انسان‌ها کمک کند. از کتاب آسمانی قرآن که سال‌هاست از تحریف سالم مانده که بگذریم و به کتابهای آسمانی دیگر همچون تورات و انجیل که مورد تحریف واقع شده‌اند توجه کنیم، می‌بینیم که پیروان آن‌ها با مراجعه به آنها به یک آرامش درونی می‌رسند در حالیکه غرب با تمام پیشرفتی که داشته نتوانسته این احساس آرامش را در انسان‌ها ایجاد نماید.

اسلام در تمام زمینه‌ها و در میان سایر مکاتب کامل‌ترین و غنی‌ترین مکتب است و برای خود و پیروانش و فرزندان آنان دستوراتی را اعمال کرده است و اگر پیروانش از همان آغاز طفولیت و پیش از آن با راهنمایی‌های اسلام جلو بروند بهترین و سالم‌ترین نسل را به جامعه تحویل خواهند داد بهترین و بزرگ‌ترین تلاش اسلام تکامل بخشیدن به بعد روحی و معنوی انسان‌هاست. در حقیقت پرورش مذهبی فرد از آغاز تولد او شروع می‌شود ولی قبل از تولد باید مراقبتهایی انجام شود که آن هم به حساب پرورش مذهبی کودک می‌آید.

اندیشه و افکار پدر و مادر در هنگام مزاجت و همچنین افکار مادر در دوران حمل، غذاها و ... در او مؤثر است. پس از تولد کودک، والدین تا ۲۱ سال درباره فرزند خود مسئولیت مستقیم دارند و کوتاهی در این زمینه گناهی بزرگ محسوب می‌گردد. این دوره ۲۱ سال به سه دوره ۷ ساله تقسیم می‌گردد. ۷ سال اول که دوره تکوین است و پرورش مذهبی از همان روز اول تولد شروع می‌شود و آن هم از طریق انجام مراسم مذهبی است. در دوران کودکی نباید فراموش کرد که ۷ سال

اول تولد بسیار مهم است و در پایه گذاری شخصیت فرد دارای اهمیت فوق العاده است بطوریکه ۷۰ درصد شخصیت کودک در این سن پایه گذاری می شود.

بی تردید یکی از جنبه های اساسی در جوامع مختلف در طول تاریخ باورهای دینی بوده است. شاید نتوان جامعه ای را یافت که در آن به نوعی دین حضور نداشته باشد، چرا که دین یکی از نیازهای فطری بشر است. هر چند که دین در جوامع مختلف در زمان های متفاوت، اشکال متفاوتی را به خود دیده است، از پرستش جمادات و حیوانات گرفته تا خورشید و ماه در طول تاریخ وجود داشته است. تا دین مسیر واقعی را پیدا کرده و یگانه پرستی جایگزین دیگر ادیان شده است. یکی از نکات اساسی در این مورد رابطه باورهای دینی با دیگر باورها و ارزش ها است. معمولاً در بیشتر جوامع باورهای دینی به عنوان یک ارزش مسلم محسوب می شود و دیگر ارزش های انسانی تحت تأثیر باورهای دینی قرار دارد.